

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa J. López Bernagosi)

Aquest número 10 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

Un altre Primer de Maig

En arribar aquesta data, cada any, invariablement, és plantejada la mateixa qüestió, sorgeix el mateix interrogant. ¿Es, efectivament, dia de festa, en el sentit que se li ve donant, la data del Primer de Maig?

Segons sembla, sí que ho és. Patrons i entitats industrials que neguen als seus obrers àdhuc el dret de queixar-se dels atropells que amb ells són comesos pels encarregats dels tallers, en arribar aquest dia, tanquen les portes de la fàbrica o del treball i obliguen els obrers, vulguin o no, a l'observança de la festa. Aquests mateixos patrons, que, quinze dies després, si els obrers els fan la més petita reclamació, els acomiaden per indiscolpats, en arribar la data del Primer de Maig, els obliguen a fer festa. I això resulta un xic paradoxal.

Nosaltres confessem que no ens sabem acostumar a l'observança que comentem. Treballadors en el sentit més exacte de la paraula, reputem una equivocació, un desviament incompreensible, una adulteració del veritable significat que ha de tenir, el Primer de Maig.

Aquest desviament hom el justifica afirmant que allò que és festejat en aquesta diada és la Festa del Treball. Veritablement, això podrà ésser així; però els que per damunt de les coses vulgars i corrents posem la virtualitat efectiva de les coses, no solament no acceptem aquesta justificació, ans la rebutgem de pet. És un maridatge que no ens acomoda, i per això no el volem.

Creiem, ben cert, que, un jorn, els treballadors festejaran la Diada del Treball. Que, cofois, ufanosos d'haver-se alliberat del jou capitalista, entonaran himnes de pau i d'amor a l'acte de produir el necessari per a l'existència fisiològica dels homes; i perquè ho creiem així, però per un futur que no sabem si és proper o llunyà, i no per al present tal com és, per això no acceptem—o ho acceptem, si no ens plau, per força—l'observança de la festa d'aquesta data.

No obstant, reconeixem que, en el fons, allò que es manifesta com a voluntat de la classe treballadora en un dia com aquest, no és tan sols el desig de vagar un dia més, d'abandonar la tasca feixuga de la fàbrica, del taller o de l'oficina, ans també el daler de manifestar la seva protesta contra el règim capitalista i demostrar la disconformitat seva amb un estat de coses que reclama una transformació radical i profunda. Això és ço que nosaltres volem veure en la commemoració de la data del primer dia de maig.

Així, acceptem les coses com estan. Reconequem que hi ha un corrent d'opinió general que s'inclina, cada dia més, a manifestar la seva simpatia pel Primer de Maig. I, reconeguda i acceptada aquesta realitat, plantejem, clars i precisos, els termes del problema.

La data del Primer de Maig és considerada ja com la data en què els treballadors volen manifestar la seva protesta contra el règim capitalista dirigint-se als Poders públics en demanda de millores que atenuïn un xic l'explotació a què se'ls sotmet.

No falten tampoc treballadors que, sense dirigir-se als Poders públics, plantegen les mateixes reivindicacions des del carrer, tot imprimint a llurs demandes la virtualitat que tenen els gestos més dignificadors de l'estament obrer.

Endavant, doncs, per aquest camí. Endavant, i a laborar per tal que, com més aviat millor, arribi el jorn en el qual, veritablement, els treballadors del món puguin festejar el Primer de Maig; no com a Festa del Treball, però; ans com la Festa de la Llibertat de tots els treballadors de la Terra.

ANGEL PESTAÑA

Senyal dels temps

ARRIBA a la nostra taula un setmanari català i esquerrà d'Olot, que porta a la capçalera aquest títol suggestiu: "Acció Olotina".

Ben escrit, i ben sentit i ben pensat o ideat aquest periòdic, petit de cos i gran d'ànima, condueix la batalla de la llibertat al front on és més nombrós l'enemic, evangelitza terres que els missioners i predicadors de la bona nova social han tingut sempre abandonades.

Dura i ingrata la feina, difícil la colonització dels esperits allà dalt.

I no obstant, els redactors d'"Acció Olotina" treballen amb fe i no regategen l'esforç heroic.

No volíem, però, parlar d'aquests companys, la feixuga tasca dels quals ens priva l'amistat d'exaltar com ells mereixen.

Avui, en aquest moment, ens interessa més el petit detall del nom de la fulla en qüestió: "Acció Olotina"; el substantiu, sobretot, el nom propi o el cognom del jove capdavanter republicà: Acció.

Uns amics meus de Malgrat fundaren també, fa poc, un grup per difondre entre el poble les idees i fer consciència ciutadana,

al qual anomenaren Acció Cultural Malgratenca.

Més acció.

Les forces d'esquerra que inspira i orienta el pensament de Rovira i Virgili també han inscrit al front de llur partit l'etiqueta d'Acció Republicana.

Acció, sempre acció.

La comunió pairalista avui numèricament més forta es diu igualment Acció Catalana.

I els obrers, quan han pogut llençar-se a la lluita de classes, ho han fet amb un portanveu que ostenta el mateix distintiu: "Acción".

Acció, acció, acció. Clam universal i unànime, que sembla una obsessió de l'hora intensa que passa. Que ho sembla, però que no ho és. Això és quelcom més important que una mania. Es l'expressió d'un sentiment pregon, d'una convicció arrelada, d'una necessitat que no té espera.

S'propa la lluita

Si no anem tots ben units, potser ens picaran els dits

El messianisme

—No hi ha homes avui— diem quan pensem en la necessitat de transformar la societat, de canviar el règim econòmic o polític.

—No hi ha mentalitats de la talla d'En Pi, d'En Castelar, de Salmeron, i per això no hi ha, no hi pot haver a Espanya república— afirmaren els oradors monàrquics al míting de la plaça de braus de Madrid.

¿I quan els teníeu aquests grans homes— podríem nosaltres replicar— per què no els aprofitàveu?

Es que aleshores estaven vius, actuaven contra la monarquia i els interessos creats i, naturalment... no havien crescut encara, no els havia sortit la barba potser.

Raonament absurd des del nostre punt de vista, però lògic absolutament des del punt de vista de l'adversari.

I bé. Cal no fer cas de falòrnies i no deixar-se entabanar per la xerrameca interessada dels partidaris de l'ordre, la legalitat i l'"statu quo".

Avui hi ha tants homes de vàlua, moralment solvents i dotats de les capacitats necessàries com ahir.

I si no n'hi haguessin, ja en sortirien, ja els improvisaria la revolució, ja els crearia el poble.

Avui, és cert, no tenim messies, ni redemptors, ni taumaturgs, no perquè no hi hagi candidats a fer-ne, ans perquè el poble no en necessita, no hi creu, es vol redimir tot sol.

L'evolució de la consciència ciutadana que això representa és incalculable.

Quan un home no necessita déus, és quan comença a ésser home.

Quan una multitud renuncia als cabdills, és que ha deixat d'ésser ramat.

Avui sembla que no hi hagi un home perquè tots ho som, perquè tenim ço que val molt més que un home, això és, un poble, una nació en peu, una democràcia en marxa.

Què hi farem, senyors fòssils! El temps s'ho porta. Els dies que vivim són genèsiacs, són genitius.

El jovent tot just sortit de l'escola arriba al carrer, als negocis, als despatxos, a les oficines, amb un pols molt alt.

El poble també se sent ple de febre. I el que el poble vol, Déu ho vol, ha dit no sé qui.

Al principi fou l'acció. I a la fi el món també serà dels actius, dels que no s'ajacin.

A la feina, doncs.

ANGEL SAMBLANCAT

Ens fan falta al carrer els reclosos socials i polítics! Si han delinquit, no ha estat pas per pròpia voluntat, sinó que els ha dut a la protesta directa que segons les lleis pot tenir figura de delictes, perquè la Societat no responia al grau de civilització que deu tenir per la seva història i la seva tradició.

On va la joventut?

ON va la joventut?, es pregunta en l'enquesta de "La Publicitat". On va? Enlloc. Però, no generalitzem; en les ciutats i pobles grans, va ben orientada.

La joventut que no va enlloc és la joventut rural i, d'una manera especial, les dones.

La dona, als pobles, no sap on va ni de què va; cal fer, és clar, honroses excepcions; en general, però, no hi ha res a fer. Els manca cultura i instrucció.

Per la dona rural, les idees són exclusivament pels homes.

Elles creuen en Déu, i prou; i no per propi discerniment i intuïció, ans per tradició i rutina que per convicció.

La dona rural no té més que una aspiració, casar-se, i ja ha satisfet el seu ideal. Als pobles, les dones, en comptes de viure, vegeten.

Les respostes d'algunes d'elles, en fer-los a mans perquè el signessin el manifest femení per l'ampliació de l'amnistia i la revisió dels processos polítics i socials, ens ha convençut de la migradesa de coneixements que desgraciadament pateixen; una es negà a firmar-lo per temor a condemnar-se; una altra no el signà perquè els empresonats són "mala gent" (textual); i, finalment, una tercera, per a no citar-ne d'altres, donant-se-les d'intelligent, no firmà perquè sabia de bona tinta que el manifest era un parany i que l'únic fi que es perseguia era la separació de l'església de l'Estat.

Es llastimós, verament llastimós, que hi hagi dones tan pobres de coneixement. Tament sembla impossible tanta ighorància.

Tenim la creença que eren alguna cosa més que carn. Mai no hauríem cregut que poguessin donar respostes semblants. Aqueixes bajanades ens demostren on arriba el seu nivell de cultura.

S'han masculinitzat, s'han tallat els cabells per desfer la dita "cabells llargs, idees curtes"; però segueixen pobres d'esperit.

Cal educar la dona rural. Es un deure que no pot negligir-se.

La dona rural, més carregada de prejudicis que la dona de ciutat, viu allunyada de les coses culturals. Cal desvetllar-la. Tinguem en compte que la manca de cultura és la pitjor plaga dels pobles.

Cal el millorament cultural de la dona rural. Cal una croada en aqueix sentit.

El jovent conscient, el jovent d'un ideal, té el deure d'organitzar actes culturals on es desvetlli l'esperit d'aqueixes pobres dones admiradores dels "asos" del cinema. aficionades al "xarleston" i que si llegeixen, són lectures amorfes, incolores, que les acaben d'embrutar.

J. CORNUDELLA

Amnistia, encara

SI, tossuts, més que els aragonesos, sense voler menysprear-los. Amnistia, encara! Amnistia, amnistia i amnistia! Ara, social; per aquests homes nostres o forans que jauen a les presons i presidis, els delictes dels quals han estat qualificats com a fals. Volem la seva llibertat, com hem volgut la dels polítics. Tant els uns com els altres foren víctimes d'una situació anormal de la nació. Havem de redimir-los, devem lluitar fins que els seus ulls puguin veure les clarors dels dies primaverals.

Què hi fa que les seves penes hagin estat instruïdes diferentment de les altres? Què vol dir que llurs delictes siguin d'altra mena? Ells, com els que ja tenim entre nosaltres i els que esperem, si delinquen, fou per lliurar la seva terra d'una situació insostenible. Tots els pobles els han tingut, aquests màrtirs, i tots els governants han reconegut llur vàlua. Ells han obert els ulls de les multituds i han estat el puntal dels

Ja heu tramès una tarja demanant l'amnistia dels reclosos socials?

canvis envers el progrés. Si tots ens quedéssim a casa quan la vida o la mort d'una nació és debatuda, no hi haurien màrtirs i seria nul l'avenç.

Per això, tossuts, demanem l'amnistia social. No és una amnistia sollicitada per un sector de la vida pública catalana; no és una amnistia il·legal. És una ampliació a l'atorgada pels polítics i exiliats. És una sollicitud de perdó per aquests treballadors, artistes, que sofreixen la pèrdua de la llibertat.

El govern ha vist mobilitzar-se tot Catalunya demanant una àmplia amnistia. L'ha atorgada a mitges, i Catalunya torna a insistir. Els milers de signatures en targetes postals s'han repetit, la premsa en general aixeca la seva veu. Tots els que ostenten amb orgull el nom de periodista prenen part en aquesta croada i afilen llurs plomes i redacten quartilles. És un clam unànim.

Les generoses subscripcions obertes per als reclosos, per la família de Martí Vilanova, demostren una sensibilitat política i social digna d'ésser remarcada.

Sense una amnistia àmplia i liberalíssima, no podem creure en la bona fe de la "Dictablana".

Es una sola paraula posada en els llavis de tot el nostre poble, que no demana amnistia per als seus empresonats exclusivament; la demana per tots, per tots aquells que, fills de Catalunya o de més enllà de l'Ebre, resten encara empresonats.

Volem una amnistia completa, sense distincions, i, quan tindrem entre nosaltres tots aquests homes que una situació anormal de la nació va tancar reixes endins, dedicarem una acció de gràcies als governants que els han alliberat.

Mentrestant, ens dol pensar que la dictadura no ha pas fimit encara.

DOMÈNEC DIUMENGE

En descloure's les roses

EXCELENTÍSSIM senyor President del Consell de Ministres. Amnistia Social!

Primer de Maig.

Primer de Maig; les roses tremolen, s'esberlen temoregues al pas de l'aire i de cara al sol, que s'infla i s'encén com un malastre; les roses porugues, les roses verges ho presenten, tremolen i esclaten, esclaten primer que els homes, abans que ningú, en silenci, poc a poc, furtivament van obrint-se, destapant-se, i dintre de poc ompliran tots els camps, la terra. Quan el sol caigui tot encès com un malastre, elles, abans que els homes, primer que ningú, ja s'hauran desclòs rient com boges de la por que els feia l'astre rei, que s'encenia, que s'inflava...

Primer de Maig.

L'Amnistia encesa com una rosa escarlata eixirà en comptes del sol, sortirà tota lluminosa de les aigües marines; en cada pétal una llàgrima per robins de rosada; les últimes llàgrimes que faran els estels dels homes. L'Amnistia encesa com una rosa escarlata eixirà en comptes del sol, brillant com una taca de sang al cel; llavors els pètals i els robins cauran com una pluja damunt la terra, com fulles signades amb llàgrimes damunt la taula ministerial.

Primer de Maig.

Amnistia Social!

Us ho demanen les roses, primer que els homes, primer que ningú...

BALDOMER XIFRÉ

INTENCIONS

UN FALS OPTIMISME

VERITABLEMENT, el poble és d'una bona fe, d'una innocència admirables. Per això els seus directors, els que s'erigeixen en els seus directors, s'hi veuen amb cor i l'enganyen. La bona fe i la innocència del poble mereixen ésser correspostes amb quelcom millor que l'engany i la traïció.

A l'infant Amor el representen, alguns pintors, amb una bona fe als ulls. En canvi, el Poble és representat en la figura d'un home fort i robust, d'aspecte feroç, amb un mall a la mà i prop d'una enclusa. Jo crec—ho crec amb molta tristesa—que l'haurien de representar també amb una bona fe als ulls i patint d'amnèsia.

Perquè, a la seva bona fe i la seva innocència, uneix una absoluta falta de memòria. D'altra manera no es comprenen els alegrois i optimisme d'ara.

I consti que és per amor al poble—per l'amor més desinteressat—que crec un deure fer aquests retrats al poble. I els faig després d'haver escoltat opinions i converses en les quals el poble es manifesta content per l'evolució d'alguns vells polítics.

Aquesta alegria és d'allò més ingènua, d'allò més infantívola. Aquesta alegria no se la mereixen els vells polítics. Per diverses raons: perquè s'han fet a l'esquena del poble i han traït el poble sempre que s'ha presentat l'oportunitat; perquè si abans eren vells i corcats d'ànima, ara, amb la caiguda de la dictadura, segueixen amb l'ànima vella i corcada; perquè la seva política sempre ha estat governamental i no ha servit més que per satisfer els seus apetits; perquè s'han girat sempre, com un penell, empesos pel vent que més podia convenir-los i beneficiar-los; perquè la seva actitud d'ara és sols una maniobra política, de baixa i vella política, tan vella, que rancieja.

Quina fe, quina seguretat poden oferir al poble les manifestacions d'un Sánchez Guerra, que, quan ha estat president, ha oprimint el poble amb duresa? Què pot esperar-se d'un home inútil i apagat com García Prieto, que es deixà prendre el poder de les mans? Què pot esperar-se del republicanisme d'un fill d'En Maura... que fins ara no s'ha declarat republicà? Què pot esperar-se d'un Ossorio i Gallardo, l'actuació del qual com a governador de Barcelona tots recordem? Què pot esperar-se d'un Cierva, d'un Alcalà-Zamora, d'un Alba, d'altres tants que ara pretenen canviar d'aigües perquè en les que fins avui havien estat seves, ara ja no hi poden pescar?

No podem tenir fe en aquesta gent, no en podem esperar res de debò. El millor que podem fer és arreconar-los al recambró dels malendregos i no treure'ls-en mai més.

Lluís CAPDEVILA

Unes paraules del senyor Maluquer

AHIR al matí va anar a la Diputació Jaume Compte, acompanyat del seu defensor, l'advocat senyor Iglésies, i del seu amic G. Aloi Valls.

El senyor Maluquer el rebé al seu despatx. Jaume Compte li expressà el seu agraïment per les gestions fetes al seu favor.

El president li digué que havia fet el que devia. I ara—seguí dient—, procuri posar els peus a terra fugint de tot el que no sigui el treball i la família. Per tot el que en aquest sentit pugui haver de necessitar, compti amb mi; per altres coses, no."

Quines són aquestes "altres" coses? Molt respecte ens mereix el senyor Maluquer, però trobem que es podia estalviar aquestes paraules.

Correu de l'Estranger

EL FINAL DE LA CONFERÈNCIA

LA Conferència Naval ha durat tres mesos llargs, per arribar a un final ben miserable. Hom no veu pas en què el règim de força damunt la mar s'haurà modificat, ja que l'execució del famós Acord dels Tres (Anglaterra, Amèrica, Japó) serà subordinat a les decisions de França i d'Itàlia. Depèn de qualsevol d'aquestes dues potències de provocar una nova competència d'armaments. Quant a les negociacions franco-italianes que han de prosseguir amb una mena d'arbitratge britànic, són quimèriques. El governament francès no renunciarà pas demà més que ahi a mantenir una flota superior de 240.000 tones a la de la península italiana, i el govern italià persistirà a creure la paritat naval com un dogma.

Hom es troba lluny de les esperances formulades tres mesos enrera, i que ningú no podia acollir sense una certa dosi d'ingenuïtat. Mai no hi ha hagut en el pensament de les cancelleries el desig de limitar llurs despeses navals, i la indústria que viu de les construccions de creuers o de submarins i que disposa en els parlaments i en els ministeris de servidors devots, no permetria mai que els seus interessos fossin negligits o minvats.

Hem pogut sentir, no obstant, de part dels delegats a la Conferència o dels governaments que els havien designat, opinions optimistes. Hoover, el president dels Estats Units; Henderson, el ministre anglès d'Afers Estrangers; Alexander, el seu col·lega de marina, celebren els beneficis de la Conferència. Segons llurs dites, aquesta no ha estat un fracàs, ja que Anglaterra, Amèrica i el Japó han signat un compromís. Però no fan cap al·lusió a la querrel·la franco-italiana, el desenrotllament i l'agreujament de la qual ha estat la característica dels debats de Londres.

Quan els dirigents de cada Estat es feliciten així per un esdeveniment que disfressen per les necessitats de llurs causes, no enganyen pas els pobles; no s'enganyen ells mateixos. Tothom sap, a hores d'ara, què significa el pacifisme capitalista, i quin valor cal atribuir al pacte Kellogg i a les estipulacions del mateix ordre.

Pràcticament, tot el que resta d'aquests tres mesos de deliberacions poc menys que vanes, és una amenaça acrescudada del conflicte franco-italià.

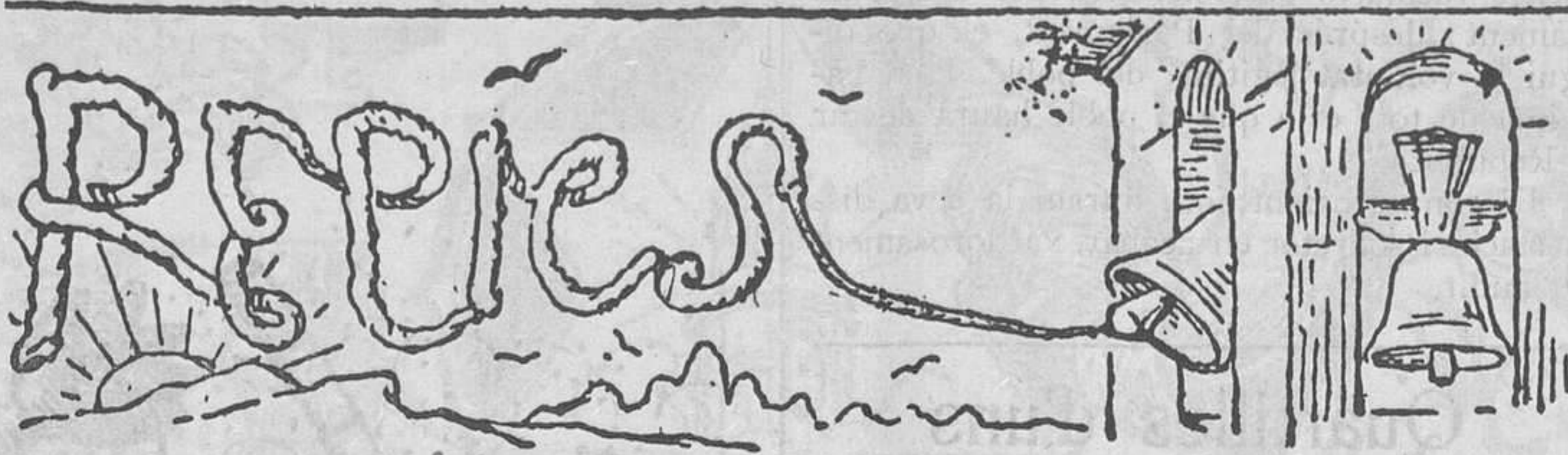
LA CRISI HINDÚ

LA ha acabat a l'Índia la Gran Setmana de desobediència civil. Ha marcat l'obertura d'una era, i ningú no pot preveure encara els desenrotllaments que prendrà la crisi. Però el cert és que no s'esvairà com el fum. El gran problema de la independència hindú és avui plantejat davant d'Anglaterra i davant del món.

El virnei no ha gosat, per raons diverses, detenir Gandhi, però ha perseguit tots els seus col·laboradors influents. Es així que el president del Congrés Nacional ha estat condemnat a sis mesos de presó.

Aquesta condemna i altres que l'han acompanyat ha provocat una immensa emoció. Els mateixos diaris anglesos es veuen obligats a reconèixer que la irritació creix a Bombai, com també a Calcuta, on el seu alcalde ha estat igualment condemnat.

A Bombai, la jornada del 15 d'abril ha estat segellada per col·lisions sagnants.

UN ALTRE?

Els regionalistes preparen llur manifest. Bé han tardat prou!

POBRES EMPRESONATS!

A l'Estat d'Ohio (EE. UU.) s'incendià la presó i moriren cremats tres-cents persones, la major part reclosos. Esgarrifós! És possible que sigui intencional, una catàstrofe així?

UFANA FLORIDA

Conferències arreu; més premsa catalana i republicana; esperit catalanesc a tota la nostra terra.

Com floreix ufana, la llibertat!

QUEIXES

Els barbers de Sabadell s'han queixat al governador per les coaccions de què són objecte pels elements del Sindicat Lliure per tal que s'hi afiliïn.

CAMÍ DE LA NORMALITAT

Per ordre governativa el Círcol Democràtic Republicà de Borges Blanques ha estat clausurat, i li han estat imposades cinc-cents pesetes de multa.

Anem endarrera, com els crancs.

BARCELONA ÉS BONA...

El dictador vingué abans de marxar a París, i a l'altre barri.

L'Anido va passejar-se per aquí una colla de dies.

En Milans del Bosc ha tornat ja, quaranta vegades.

El general Barrera també ha fet un viatge. Ens estimaven tant! No volen deixar-nos.

UN CAPELLÀ QUE NO HI FEIA FALTA

En un poble de Múrcia, el rector, disgustat per les peces que tocaven unes bandes de música, no concorregué a la processó.

L'alcalde i altres, entenent que no els feia falta aquell capellà, la organitzaren i sortiren sense ell.

Per què no es disgustaram, de tant en tant, uns quants capellans ací, i marxaran per no tornar?

PRO-EMPRESONATS

Es projecta un gran festival a profit dels nostres empresonats, per al dia 6, al Teatre Novetats.

Assistihi-hi! Teniu el deure d'anar-hi, de contribuir a llur subscripció i d'afavorir-los en allò que puguen.

UN NUVI QUE ES REPENSA

A Saragossa, un "manyó" que anava a casar-se, en ésser a la porta de l'església, s'ha repensat i ha dit que no volia mullerar-se. Deixà plantats els convidats i tocà el dos.

Una protesta

RETALLEM de "La Publicitat"—perquè si no fos retallant-ho, a nosaltres potser no ens ho deixarien dir:

"ELS ESTUDIANTS HAN FET LA VAGA EN SENYAL DE PROTESTA

L'actuació de la policia dissabte al vespre amb motiu de l'arribada de Jaume Compte, tingué ahir la consegüent reacció als patis de la Universitat. Sense prèvia propaganda de cap mena, tothom estigué d'acord a no assistir a classe durant vint-i-quatre hores en senyal de protesta. La vaga es féu general i s'estengué de seguida a la Facultat de Medicina i altres centres oficials. El termini assenyalat per aclamació, i recomanat per les Juntes de les Associacions d'Estudiants Catòlics i Associació d'Alumnes de Dret als seus associats, començà a

Aquest ha estat tossut fins a darrera hora. Es veu que és enemic de la cadena perpètua.

COPIEM

D'un article de Robert Castrovido: "Hay que jugar limpio."

Es un deber el reconocimiento de la personalidad de Cataluña y de los derechos del pueblo catalán. Para cumplirlo, no hay que turnar entre la "Unión Monárquica" y la "Liga Regionalista", entre el barón de Viver y don Francisco Cambó, heredero de la dictadura, pronto a recoger la herencia; hay que atender a todo el pueblo catalán; no exclusivamente a dos de sus fracciones.

Ya es hora de resolver su problema, que nadie desconoce, aunque se utilice como un ardid la consabida incomprensión.

No; por mucho que se tergiverse, conocemos el problema. Bien claro lo probaron dos de los castellanos que fueron a Barcelona, don Fernando de los Ríos y don Manuel Azaña.

Para extender ese conocimiento, hay que jugar limpio, y no juegan de ese modo los que, primero por el general cristiano y ahora por el general dictador, se dejaron engañar con el propósito, aún persistente, de engañarnos a todos: a catalanes y a castellanos."

LA TRISTESA D'"EL MATÍ"

Els homes d'"El Matí" estan tristos...

Potser em direu—i potser tindreu raó—que sempre ho estan una mica...

Però és que ara la seva tristesa és més pregonia que mai...

Les dretes espanyoles —diuen— no volen comprendre el problema de Catalunya, són enemics de Catalunya. Les esquerres, en canvi, el comprenen, són amigues de Catalunya.

La tristesa d'"El Matí" és tan sincera com ingènua. El problema de Catalunya és un problema de llibertat, i, com tots els problemes de llibertat, sols pot ésser resolt per homes liberals. Vol cercar "El Matí" aquests homes liberals entre les dretes espanyoles?

No s'adonen encara els homes d'"El Matí" que ells, en la generalitat de les qüestions, palesen gairebé la mateixa intransigència que imputen, en la qüestió catalana, a llurs correligionaris espanyols?

OBRERS MONÀRQUICS (!)

Un tal Tomàs Morillo parlà, en nom dels obrers monàrquics (sic), a la plaça de braus de Madrid.

"No vull fer un discurs—va dir—sinó completar el "quadro" que necessita Espanya: Veure del braç l'aristòcrata i l'obrer."

Quin humorisme més macarrònic no gasta aquella gent!

Nosaltres també, nosaltres també voldríem veure l'aristòcrata i l'obrer l'un al costat de l'altre...

Però no res d'imatges: amb una aixada a les mans!

les dotze del migdia d'ahir i finirà a les dotze del migdia d'avui.

La policia ocupà, tot el matí, la vorera de la plaça davant de la Universitat, però es pot dir que gairebé no es produïren incidents. Solament, un moment, les masses d'estudiants excitades feren sentir llur animadversió als exploradors (boy-scouts) que, sense que ningú sàpiga el motiu, tenen el seu local social dins l'edifici de la Universitat. Foren foragitats de la seva oficina i foren destruït alguns mobles i censura

A aquesta protesta hi afegim la nostra.

Discursos que ens agraden: els d'Indaleci Prieto, Alcalà-Zamora, Marcellí Domingo, Angel Pestaña, Lluís Nicolau d'Oliver...

Discursos que no ens agraden gaire: Melquíades Alvarez, i... (encara no ens atrevim a escriure Santiago Alba).

Primer de Maig

LA festa simbòlica del primer de Maig, la festa del treball, del treball que ennobleix i procura la joia més alta i saludable, és la més bella de totes les festes.

En una societat ben organitzada serien els mateixos Poders Públics els qui haurien de prendre'n la iniciativa i la direcció, i totes les forces vives del país hi haurien de col·laborar.

Els pobles tenen necessitat d'un ideal i d'una mística. I aquesta mística i aquest ideal necessiten, a llur torn, ésser simbolitzats mitjançant cerimònies, festes, manifestacions...

La vida de les religions no té altra explicació que aquesta necessitat dels pobles. I això ho han comprès tots els règims, les revolucions i les dictadures. Ho comprengué la Revolució Francesa. Ho ha comprès Mussolini, envoltant el feixisme de símbols propis i peculiars. Ho comprengué així mateix

A l'any 1930 no està bé que el catalanisme sigui, encara, una manifestació de Jocs Florals.

Allò del "pavo republicano" ha deixat d'ésser una fantasia literària.

La llibertat dels obrers! La llibertat dels obrers! La llibertat dels obrers! La llibertat dels obrers!

Lenín. I fins potser ho va comprendre a mitges la dictadura espanyola, que, no obstant, no va poder superar en això—com en res—la fase grotesca...

En certs moments els homes, com diem, tenen necessitat d'enlairar-se per damunt de les petites misèries quotidianes. El catalanisme ho va comprendre igualment des de bon principi i va organitzar festes, jocs, diades, commemoracions solemnes dels fets cabdals de la nostra història...

Ara bé, dominat massa temps per una plutocràcia omnívota que feia i desfeia, va deixar sempre al marge totes les qüestions, totes les inquietuds del món del treball...

Ara, però, que aquella fase del catalanisme ha estat definitivament superada, ara que el proletariat s'incorpora al moviment parral, cal que tot Catalunya celebri la diada fraternal del primer de maig, cal que sigui una festa que sense perdre la seva alta significació internacional, servi les més pures essències racials.

No ha d'oblidar-se, tanmateix, que, malauradament, el primer de Maig no pot ésser encara, en el fons, una festa, per tal com la majoria dels treballadors romanen encara en servitud. I cal, abans de celebrar el treball, reivindicar-lo...

..... Censura la reivindicació del proletariat. Heu-vos ací dos plets que els esperits liberals poden i deuen treballar plegats.

Enguany, a més a més, Catalunya té, en primer terme, un altre plet pendent: la campanya a favor dels empresonats socials. Han estat amnistiats els germans nostres condemnats per delictes polítics; no ho han estat, en canvi, els condemnats per delictes socials que hi tenen el mateix dret. Cal, doncs, que el clam de Catalunya s'aixequi unànime demanant:

Justícia! Llibertat!

SI JO FOS CATALA, POSARIA UN CARTELL BEN GROS A L'ALTRA BANDA DE L'EBRE, QUE DIGUÉS AIXÒ: PER ACÍ PASSEN ELS HONRATS, ELS DIGNES, ELS TREBALLADORS, ELS QUI VINGUIN AMB BANDERA DE PAU... ELS ALTRES, ENDARRERA! NO ELS NECESSITEM PER A RES

(Traduït de la revista "España", Madrid, 1920)

Batallades de la setmana

L'arribada d'En Compte

JA ha arribat En Jaume Compte. En sortir al carrer, el públic l'acollí amb gran entusiasme, i li varen ésser lliurats nombrosos rams de flors.

Gran part de públic que acudí a rebre'l volgué seguir-lo. La policia va fer unes "evolucions", ferint diverses persones, que foren curades als dispensaris i les farmàcies.

Miting d'afirmació sindical

Diuenge passat, al Teatre Nou, se celebrà el miting d'afirmació sindical organitzat pel Comitè de la Confederació Nacional del Treball.

Parlaren En Massoni, Clara, Peiró i Pestanya, i, per fi, s'aprovaron les següents conclusions:

- 1.ª Demanar el restabliment de les garanties constitucionals.
- 2.ª Demanar el desarmament del Sometent constituït l'any 1917.
- 3.ª Demanar la legislació dels Sindicats.
- 4.ª Demanar la supressió de l'impost d'utilitats sobre els sous dels obrers.
- 5.ª Demanar la reintegració al Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria del local social de què els privà la Dictadura.
- 6.ª Demanar l'ampliació de l'amnistia o concessió d'un ampli indult o revisió en els processos socials.

Finalment, el públic es retirà ordenadament del local.

Reposició d'una placa

Diuenge passat, a la vila de Montblanc va ésser col·locada de nou la placa amb el nom de Prat de la Riba a la plaça Major.

En els temps de la dictadura aquella placa fou retirada per a posar-la en altre lloc.

Les acusacions, les veritats són sempre el fonament que serveix al poble per a lliurar-se dels qui no han sabut complir amb el seu deure. L'onada d'esquerrisme torna a agitar el país. Com l'any 1909, com l'any 1917. Cal aprofitar aquestes hores generoses en què l'ideal està per damunt de tota conquesta eficaç i utilitarista.

menys visible. Calia reparar el greuge que l'acte representava, i així es va fer amb tota solemnitat.

Hi assistiren les quatre Diputacions i gran nombre de representacions d'entitats. Montblanc està de joia amb aquesta reparació, que és la voluntat del poble.

Daniel Cardona, detingut a Figueres

Procedent de França, dissabte a la nit arribà En Daniel Cardona a Figueres, on fou detingut.

Daniel Cardona estava declarat en rebel·lió pel procés de Garraf.

Cal que el ministre de Justícia aclareixi de seguida la situació dels que com Cardona i Macià es troben en situació de rebels de resultes de la causa dita de Garraf, perquè si el Govern té ganés d'indultar, l'indult ha d'ésser total i sense restriccions.

Marcellí Domingo a Tarragona

Al teatre Tarragona se celebrà el diuenge, al matí, organitzada pels elements del partit republicà federal de Tarragona, l'anunciada conferència de Marcellí Domingo, que tractà un tema relacionat amb el moment actual de la política.

La dissertació fou força interessant, car Marcellí Domingo examinà hàbil i minuciosament, el gran problema que al ciutadà lliure planteja el moment actual d'Espanya, amb un dilema terminant i precís de monarquia o República, en el qual està closa la possibilitat o la impossibilitat que el país avanci o quedi rerassagat d'alguns segles més, entre aquells que saben progressar.

Digué també que pel mateix fet de la gravetat que suposen els moments històrics actuals, si hom es fa la pregunta apremiant: "Parlament o República", s'ha de contestar

Lirismes, banderes, cançons, ironies, entusiasmes, sardanes, etc... Tot això està molt bé. Però també una mica d'acció, de voluntat, de fermesa i de caràcter.

sense vacil·lació possible. Ara per ara, Parlament; després del Parlament, el que digui la voluntat legítima del poble. I en l'ànima de tots està que el poble haurà de dir "República".

El conferenciant fou, durant la seva dissertació i sobretot en acabar, xardorosament aplaudit.

Quartilles d'uns empresonats

FERRER, Garriga, Civit i Badia, atenent els nostres precs, han escrit unes ratlles pels lectors de LA CAMPANA DE GRACIA. Hem defugit de llargues converses en aquests dies de tràfec per ells, per a no robar-los el temps que deuen esmerçar a llurs famílies i amistats.

Vegi's el que han escrit els quatre joves primerament retornats a la llibertat:

Francesc Ferrer

IMPRESSIÓ DE PRESID

Parets negres i humides; gruixudes reixes rovellades; convivència amb delinqüents de dret comú; el grup molt escàs de companys de reclusió que són persones com cal i amb els que es pot parlar. Toc de diana, toc de ranxo, de retreta i silenci...

Sempre igual, durant cinc anys de dictadura.

Josep Garriga

Per fi, m'he assabentat amb gran joia de l'alliberament dels meus companys. Ja era hora! Talment sembla que ens retornin a casa nostra amb comptagotes!

Cal recordar, però, que a les presons i presidis encara hi sofreixen homes dignes: els reclusos socials.

El General Berenguer sembla que vol normalitzar la situació, crítica després de sis anys de dictadura. Ha emprès una tasca gran. L'acabarà? Pel moment, la censura persisteix, les eleccions salten de data en data, i els empresonats socials resten encara entre reixes.

Volem amnistia político-social, i, nosaltres, els dits del complot de Garraf, volem recuperar els drets civils que per llei i justícia ens pertanyen.

Deogràcies Civit

Si tots els que senten neguit de llibertat passessin nit rera nit dins les cel·les de l'ergástula, a mercè dels escarcellers espanyols, estimarien més la llibertat i no sentirien recança d'ofrenar-la per la lliberació del seu poble.

(Diada de Sant Jordi, de 1930).

Miquel Badia

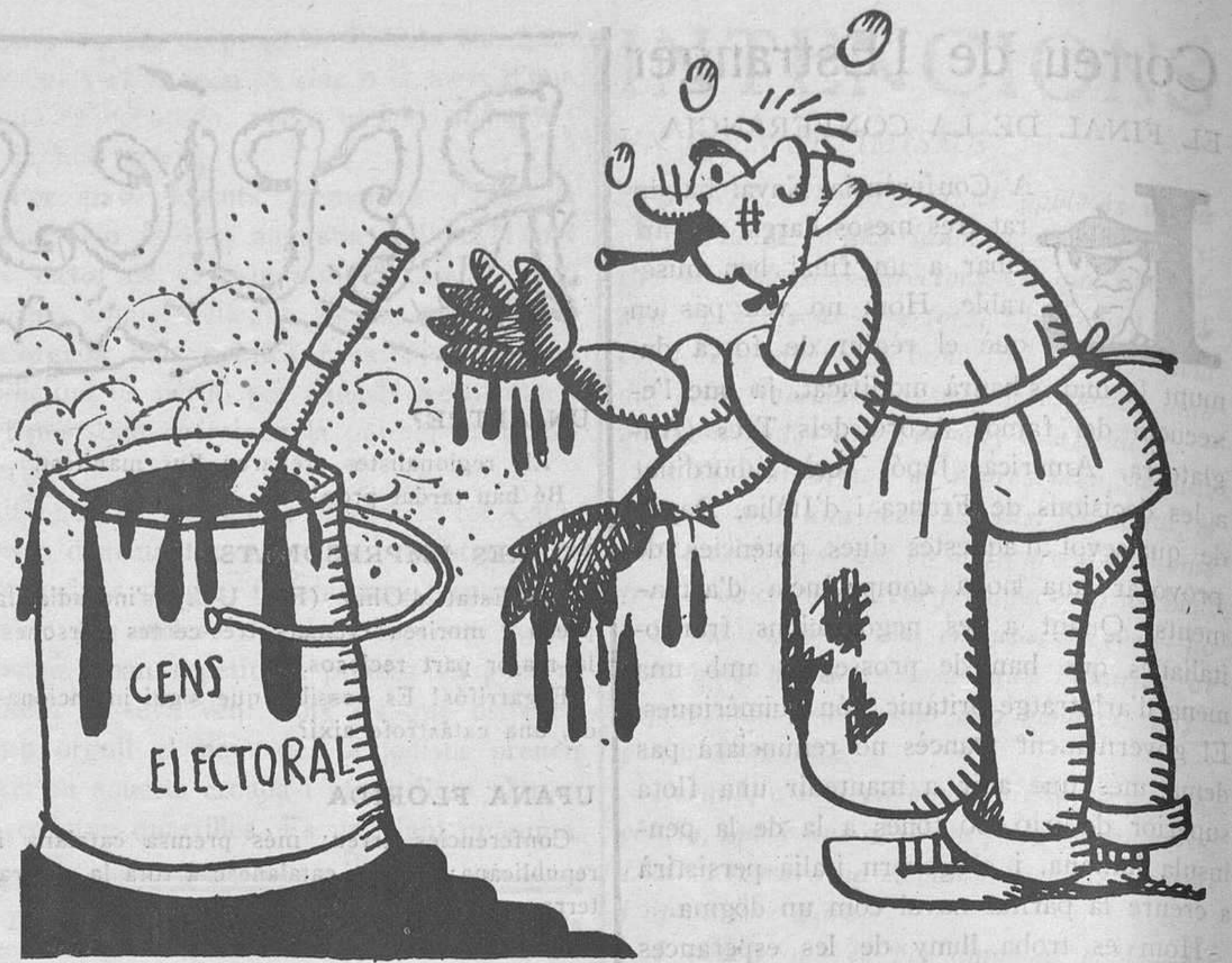
Recordar l'estada a presidí, el fet en si, sol, sense entrar en detalls, m'és agradós. M'omple de satisfacció, perquè em recorda un obeïment al que em manava la consciència.

Recordar els detalls, les peripècies i calamitats que m'han fet passar, m'és enutjós, m'omple d'odi vers qui m'ha martiritzat.

Aprofito aquesta avinentesa, com faré sempre que pugui, per a donar les gràcies de tot cor al poble viril i conscient que, amb sa ferma voluntat, ha fet que s'hagi acabat aquell martiri. Finalment, accepto i agraeixo les mostres d'afecte, no pel passat, sinó com a prometença del futur, com a mostra de companyonatge de tot Catalunya. Ella estarà amb els seus homes fins a assolir el que tots desitgem.

Els obrers no deuen estar a les presons. Massa feina a fer tenen a les fàbriques.

Esquerreres de Catalunya: uniu-vos! No deixeu trencar les vostres anelles. Uniu-vos.

Carai! Això és una brutícia

TARRAGONA

DE retorn el governador civil, ha manifestat que no hi havia res de nou sobre els nomenaments d'alcaldes.

Desitgem molt d'encert en l'elecció de les persones que han de regir els nostres municipis.

TARRAGONÍ

BISBAL DEL PENEDES

ANGEL Samblancat ha donat la seva anunciada conferència al local de la "Unió". La sala era plena de gent del poble i dels de les rodalies, que aplaudiren en començar i finir el conferenciant.

Manifestacions com aquestes són les que necessitem per a esplai de la nostra espiritualitat.

J. M.

VALLS

AL Centre d'Unió Republicana s'han reunit un grup de socis per a tractar de la fundació d'un periòdic d'esquerra.

—Diuen que la persona que semblava seria designada per alcalde no accepta el càrrec. Ja ens ho pensàvem.

—Es parla d'una conferència de Rovira i Virgili al Centre Republicà.

—A propòsit de conferències, devem esmentar que va veure's molt concorreguda la que va donar En Lluís Capdevila a la Societat Agrícola.

PETXINA

STA. MARIA DE PALAUTORDERA

JA tenim Ajuntament nou. A desgrat dels pupins, el passat dia 9 va constituir-se, amb aprovació unànime de tota la vila, la nova Corporació.

Dels vells només queda el secretari, pupí acèrrim que sols diu vol dimitir, però no ho fa. Què espera?

El retorn a la normalitat ha estat celebrat amb una gran festa al Casino.

S. I. S.

VILAFRANCA DEL PENEDES

EL nostre Ajuntament, en virtut d'un acord del ple, ha sol·licitat autorització al governador civil de la província per a col·locar la bandera catalana al balcó de les Cases Consistorials.

RIBA

ANGLÈS

L'ALCALDE va negar-se a autoritzar la instal·lació d'unes tauletes a les nostres places, amb el fi de recollir signatures per a demanar l'ampliació d'amnistia.

Es lamentable que aquest senyor tingui tan mal concepte de l'humanitarisme.

SARREAL

ELS qui han viatjat per les poblacions de Catalunya, hauran observat que a les portes de les cases existeixen uns forats gairebé a ran de terra.

La utilitat d'aquests esborancs, havia estat fins avui per les lògiques escapades dels gats. A Sarreal, d'un quant temps ençà, els forats en qüestió no serveixen per altra cosa que per pertorbar la tranquil·litat dels vilatans. Ben sovint i de nit, figures fantàstiques hi tiren missives sensacionals que són temes de conversa l'endemà.

Darrerament fou més interessant el paperet. Un home amb sotana ha tingut la pensada de convidar-nos per aquest mitjà a la processó del dijous sant. Les targes de convit a un acte religiós per la gatneta! Quina poca espiritualitat, la d'aquests paperets, arrossegats per terra abans d'arribar als seus destinataris! Quina galanteria més vulgar, mossèn!

DEMÒFIL

J. R. (Blanes).—Ho publicarem.

J. M. C.—Vostè deu creure que la poesia i l'ortografia estan renyides, oi?

E. B. (Anglès).—Va, però advertim que ens agraden coses de més interès.

J. T. (Sant Feliu de P.).—Anirà.

A. A. S. (Tarragona); J. M. (Bisbal del P.); Petxina (Valls); S. I. S. (Sta. Maria de P.); M. B. (Borges), i "Un ateneista" (Igualada).—Publicarem les vostres cartes i agraim les paraules que ens dediquen.

Riba (Vilafranca).—N'anirà una.

M. P. (Anglès).—No s'adapta al nostre setmanari.

Ll. P. (Anglès).—Aprofitada la idea.

Demòfil (Sarreal).—Anirà. Podeu enviar, si us plau, altres coses.

Martí N. (St. Feliu de G.).—Bé; anirà.

Volney (Calonge).—Es massa llarg; penseu que disposem de poc lloc. Els altres dos no els hem rebut.

D. V. (Constantí).—Aprofitem quelcom.

A. J. (Sant Pol).—Si ens dieu el vostre nom i l'adreça, potser podrem complaure-us.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA

Impremta "La Campana", Om, 8, Barcelona